

กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลศรีมงคล อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลศรีมงคล อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เป็นพื้นที่หนึ่งที่มีการจัดสวัสดิการชุมชนท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นผู้คิด ผู้บริหารจัดการเอง ตำบลศรีมงคล มีทั้งหมด 8 หมู่บ้าน (ข้อมูล ณ ปัจจุบัน) มีจำนวนหลังคาเรือนโดยประมาณ 1,837 หลังคาเรือน ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ ปลูกผัก และเลี้ยงสัตว์ ซึ่งบางฤดูกาลชาวบ้านประกอบอาชีพเสริมโดยการเก็บของป่าขาย เช่น หน่อไม้ และเห็ดโคน

จากที่เป็นชุมชนเกษตรกรรม ชีวิตของคนในชุมชนจึงต้องฝากไว้กับฤดูกาล โรงงาน นายทุน และปุ๋ยเคมี ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาหนี้สิน และภาระผูกพัน

เมื่อปี 2543 ชาวบ้านพยายามค้นหาวิธีแก้ไขปัญหา จะทำอย่างไรให้ครอบครัวของตนเองมีภาระหนี้สินลดลง จึงมีแนวคิดรวมกลุ่มกันจนกลายเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เกือบทุกหมู่บ้านภายในตำบลศรีมงคล มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ขึ้น แม้กระทั่งเครือข่าย อ.ส.ม. ระดับตำบล ด้วยเหตุผลที่เชื่อว่า การออมจะช่วยแบ่งเบาภาระหนี้สินได้ไม่มากนัก

จากฐานของการออมนี้เอง ทำให้เกิดสวัสดิการในเรื่องอื่น ๆ ตามมา เช่น การพัฒนาอาชีพสินค้าเกษตรปลอดสารพิษ วิชาสหกิจชุมชน รวมทั้งการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน ตำบลศรีมงคลเป็นตำบลหนึ่ง ซึ่งมีการจัดการในเรื่องของการบูรณาการองค์กรการเงิน ซึ่งมีการบูรณาการในเรื่องของเงินและคน ปัญหาต่าง ๆ ถูกนำมาสะท้อนให้เห็นและร่วมกันแก้ไข จากกระบวนการที่ต้องทำงานร่วมกัน

แต่ก่อนการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนภายในตำบลศรีมงคลขึ้น แต่ละกลุ่มองค์กรมีการจัดสวัสดิการภายในกลุ่มส่วนใหญ่อันเอง เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กองทุนหมู่บ้าน อ.ส.ม. ซึ่งเน้นการช่วยเหลือเฉพาะบุคคลที่เป็นสมาชิก การจัดสวัสดิการส่วนใหญ่บางกลุ่มทำแต่เรื่องของการเสียชีวิตเพียงอย่างเดียว ด้านอื่นยังมีอยู่น้อย จึงเกิดแนวคิดในการจัดการสวัสดิการชุมชนตำบลศรีมงคล เกิดจากการอยากเห็นการบูรณาการองค์กรการเงินภายในชุมชน เพื่อเป็นสวัสดิการให้กับชาวบ้านช่วยเหลือคนในชุมชนด้วยกัน ตั้งแต่ เกิด แก่ เจ็บ ตาย และมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนที่ขาดหายไป เนื่องจากงบประมาณส่วนใหญ่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลศรีมงคล มีค่อนข้างจำกัด และเน้นในเรื่องของการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน คนในชุมชนจึงมีแนวคิดจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนขึ้นมา โดยมีเป้าหมายดำเนินงานทั้งตำบล โดยเบื้องต้นอาศัยฐาน อ.ส.ม.

ฐานองค์กรการเงินชุมชน
รูปแบบบูรณาการกองทุน
และออมวันละบาท

➤ ก่อตั้ง ปี 2549

➤ สมาชิกปัจจุบัน 206 ราย

➤ เงินทุนปัจจุบัน 272,000 บาท

ที่มาของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลศรีมิ่งคลในระยะเริ่มแรก ทุนดำเนินการส่วนใหญ่มาจาก การออมวันละบาท ของสมาชิก การสมทบกองทุนของแต่ละกลุ่ม และการสมทบงบประมาณโครงการ SML ของหมู่ที่ 4 บ้านหนองศรีมิ่งคล จำนวน 100,000 บาท มีภาคีหลักในการร่วมดำเนินงาน คือ หัวหน้าสถานีอนามัย กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลศรีมิ่งคล พัฒนาการประจำตำบล และคณะทำงานสวัสดิการจังหวัดกาญจนบุรีเดิม (ตั้งแต่แบ่งเป็นงานประเด็นของ พ.อ.ช.) เป็นที่ปรึกษา จึงทำให้การดำเนินงานสวัสดิการชุมชนของตำบลศรีมิ่งคลเป็นรูปธรรมชัดเจนยิ่งขึ้น และเป็น 1 ในจำนวน 7 พื้นที่ตำบลต้นแบบของจังหวัดกาญจนบุรี

การบริหารและการจัดการกองทุน แต่ละหมู่บ้านมีคณะกรรมการเครือข่าย หมู่บ้านละ 2 คน (ต้องเป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการด้วย) คอยร่วมบริหารจัดการ และร่วมเป็นคณะกรรมการระดับตำบล มีการประชุมทุกวันศุกร์ที่ 2 ของทุกเดือน ประชุมร่วมกับ อ.ส.ม. ที่สถานีอนามัยทุ่งเรือ โกลน ต.ศรีมิ่งคล โดยคุณสมบัติการเป็นสมาชิก ต้องมีสำเนาทะเบียนบ้านอยู่ในตำบลศรีมิ่งคลไม่น้อยกว่า 6 เดือน สมาชิกต้องออมวันละบาท (เก็บเป็นรายปี ๆ ละ 400 บาท) ต่อคนต่อปี สมาชิกต้องถือหุ้นอย่างน้อย 10 หุ้น ๆ ละ 10 บาท เงินออมส่วนหนึ่งนำไปลงทุนธุรกิจชุมชน เพื่อให้เงินกองทุนงอกเงยขึ้นจากเดิม และนำไปจัดสวัสดิการตามที่ตั้งไว้ ดังนี้

รูปแบบการจัดสวัสดิการ	สิทธิประโยชน์
ด้านการเกิด	<ul style="list-style-type: none"> ✚ จัดสวัสดิการเยี่ยมแม่เด็ก 500 บาท ✚ รับขวัญเด็ก 300 บาท
ด้านการเสียชีวิต <ul style="list-style-type: none"> ▪ สมาชิกสามัญ ▪ สมาชิกวิสามัญ (ผู้สูงอายุ) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ เป็นสมาชิกปีแรกเสียชีวิต จ่าย 10,000 บาท ปีต่อไปหากเป็นสมาชิกต่อกองทุนสมทบเพิ่มปีละ 600 บาท ❖ เสียชีวิตจ่าย 5,000 บาท หากปีที่ 4 เป็นสมาชิก จ่ายเงินสมทบให้กองทุนจากปีละ 400 บาท เหลือปีละ 240 บาท * กรณีเสียชีวิตทุกกรณีต้องนำไปมรณะบัตรมาแสดง
ด้านเจ็บป่วยรักษาพยาบาล	<ul style="list-style-type: none"> ☞ เจ็บป่วยนอนโรงพยาบาลทุกกรณี จ่าย 500 บาท ต่อ ครั้งต่อปี และต้องมีใบรับรองแพทย์มาแสดง
ด้านการพัฒนาอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> ✧ กองทุนหมุนเวียนสำหรับสมาชิกพัฒนาอาชีพ รายละไม่เกิน 3,000 บาท ยืมได้ไม่เกิน 3 เดือน
ด้านผู้นำชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ✧ จ่ายเบี้ยเลี้ยงการประชุมและอบรมด้านต่าง ๆ แก่ผู้นำ

แหล่งเสริมสุขภาพ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ สนับสนุนประชาชนและกลุ่มออกกำลังกายโดยใช้ศูนย์ศสมช. เป็นฐานการดำเนินงาน
------------------	--

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มอาชีพที่เป็นเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลศรีมงคล ได้แก่

- กลุ่มเกษตรผสมผสาน
- แม่บ้านเกษตรกรศรีมงคล
- กลุ่มผู้เลี้ยงหมู
- อ.ส.ม. แพทย์แผนไทยบ้านศรีมงคล หมู่ที่ 4

แผนในอนาคตกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลศรีมงคล มุ่งเน้นที่จะดูแลคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนเพิ่มขึ้น โดยจัดตั้งกองทุนบำนาญผู้สูงอายุ

บทเรียนจากการทำงานที่ผ่านมา

การทำงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลศรีมงคล ที่ผ่านมา ได้พบปัญหา อุปสรรค และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในการทำงานทั้งในส่วนกรรมการและสมาชิก การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ รวมถึงการดำเนินงานของกลุ่ม เป็นสิ่งที่คณะทำงานต้องหมั่นทำความเข้าใจและหาแนวร่วมเพิ่มขึ้น ทุกวันนี้ กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลศรีมงคล พอใจในระดับหนึ่งต่อการดำเนินงานที่ผ่านมา ถึงจะไม่ประสบความสำเร็จมากอย่างบางพื้นที่ แต่วันนี้ กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลศรีมงคล ภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการขยายแนวความคิด การจัดการงานสวัสดิการสู่กลุ่ม และชุมชนอื่น ๆ เพื่อให้คนในชุมชนนั้น ๆ มีจิตใจร่วมกันจัดสวัสดิการ ดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เห็นคุณค่าของความเป็นคน รู้คุณค่าของความมีน้ำใจ.

ผู้ประสานงาน นายธเนศ อัจทรัพย์

199 หมู่ 4 ตำบลศรีมงคล อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี
โทร.089-260-1979